

שבועות

חג השבועות

כפי שהזכרנו בדברינו בערב שבת במדבר, עניינה של ספירת העומר הוא ליצור בליבנו ציפייה והתכוננות לקראת מתן התורה, וכלשונו הנפלאה של ספר החינוך (מצווה שו)

"משרשי המצווה על צד הפשט, לפי שכל עיקרן של ישראל אינו אלא התורה. ומפני התורה נבראו שמים וארץ, כמו שכתוב: 'אם לא בריתי יום ולילה'. והיא העיקר והסיבה שנגאלו ויצאו ממצרים, כדי שיקבלו התורה בסיני ויקימוה ומפני כן היא כל עיקרן של ישראל ובעבורה נגאלו ועלו לכל הגדולה שעלו אליה, נצטוינו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף לליבנו כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחירות, כי המניין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא."

וכדברי הרמב"ם (מו"נ ג, מג):

"ושבועות הוא יום מתן ומגדולת אותו היום ורוממותו נפרו הימים מן הראשון לחגים עד לו, כמי שמצפה לבוא האהוב בבני אדם אליו שהוא סופר את הימים בשעות".

הציפייה הזו יוצרת מוכנות לקבלת התורה, בה האדם מפנה מקום במוחו ובליבו לקליטתה. כך גם אפשר להסביר מדוע ניתנה התורה מיד אחר יציאת בני ישראל ממצרים ולא אחר שהקימו את מדינתם ובנו את ארצם, וכפי שמבאר בספר הכוזרי שעם ישראל עמדו בשפל המדרגה בעת התחלת ההתגלות למשה ואהרן, "שעה שבני ישראל עמדו בשפל המדרגה ברבות עוניים ובהתענותם תחת יד פרעה אשר ציווה להמית את בניהם פן ירבו". ודווקא מצב זה בו בני ישראל שבורים ומדוכאים, חסרי תרבות וללא חוקים והנהגה, חסרי ישע ועבדים נרצעים, מאפשר לעם ישראל להיות פתוחים לגמרי לקבלת התורה (בשונה משאר הדתות המתפתחות בצורה הדרגתית ואנושית).

וזוהי גם הסיבה בגינה מקבלים ישראל את התורה במדבר דווקא, במקום חסר השפעות ולא מיושב, וכך הם יכולים לקבל את התורה כדף חלק. וכפי שאפשר לראות במדרש הנפלא (במדב"ר א, א), וזה לשונו: "משל לנשיא שנכנס למדינה וראו אותו בני המדינה וברחו, נכנס לשניה וברחו מלפניו, נכנס לעיר חרבה וקידמו אותו והיו מקלסים אותו. אמר הנשיא זו עיר טובה היא מכל המדינות, כאן אני בונה כס נאה. כך כשבא הקב"ה לים ברח מלפניו וכן ההרים רקדו כאילים, בא במדבר חרבה קידמה אותו וקילסה אותו". וכדי להבין את הנמשל יש להעמיק מעט במשל. מדוע ההרים הבנויות בורחות מלפני המלך ואילו העיר החרבה מקבלת את פניו בשמחה רבה? נראה לומר, שלערים הבנויות אין צורך במלך, הוא איננו יכול להוסיף להם דבר אלא רק לגרוע, להטיל מיסים, קנסות, חוקים מגבילים וכו', וכיוון שמרגישים בעצמם שמצבם טוב, אזי כל המוסיף גורע. לעומתם העיר החרבה מבינה שהיא צריכה עזרה, היא צריכה מושיע, היא צריכה חוכמה ועצה כדי להיבנות, ולכן מקבלת את המלך בשמחה רבה, שאולי הוא יהיה זה שיוכל לגרום לעיר להיבנות מחדש.

והנמשל הוא, שכך אנו צריכים לבוא לקבלת התורה, מתוך הבנה והרגשה שאילולא התורה אנו שבורים וחסרים, ואנו מחכים לקבל הכוונה, עצה ודרך מתוך לימוד התורה. זו חוכמה קטנה לחוש כך כאשר אדם חוזר התשובה או מתגיר, אולם המטרה היא שבכל פעם שאדם לומד תורה הוא גם יחוש כיצד בלא הבנתה הוא נשאר חסר, וכיצד בלא עוד העמקה ועוד הדרכה של תורה האדם הוא כמדבר. ומתוך תחושה כזאת האדם יכול לקבל תורה באמת.

שבועות

ונסיים בדברי הרב חרל"פ בהקדמתו לשמונה פרקים שאומר ש"יראת ה' הטהורה, האמיתית באה מתוך הישרות כל המידות והזדככותם ברוממות טהרתם, טהרת הקודש, ובייחוד על ידי קניית מידת הענווה הגדולה מכולן, שיסוד יסודה הוא לינק מן התורה ולקבל ממנה את כל מה שהיא מחנכת אותו, לא ללכת אחרי הנחות קדומות ולהשתמש בלימודם למצוא סמוכין לרצונם ולמאוייהם, שבאופן זה אין לך הליכה אחרי שרירות הלב גדולה מזו, ותורה כשמה כן היא: מורה ומלמדת, וזהו גם כן יסוד לימוד תורה לשמה, להתפנות מכל רגשי האדם, אף היותר זכים, ולהרכין הראש כולו כלפי התורה ולהיות עומדים ומצפים להנות מאור קודשה באמת".

מקור: הרב גור גלון